

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

А. В. Доронін
(ініціали та прізвище)

«28» серпня 2024 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Менеджмент
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, заочна, дистанційна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник: Прончаков Ю.Л., доцент каф.602, к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

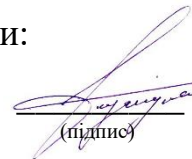
Завідувач кафедри к.е.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

В.П. Гатило
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач першого (бакалаврського) рівня

(підпис)

К.О. Гордієнко
(ініціали та прізвище)

1.

Загальна інформація про викладача

Прончаков Юрій Леонідович, к.т.н.,
доцент.

Викладає в університеті з 2006 року.
За останній рік викладає наступні дисципліни:

- Вступ до фаху;
- Логістичний менеджмент.

Напрями наукових досліджень:
управління проектами, управління людськими
ресурсами, логістика.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

6,5 кредити ЄКТС (195 годин), у тому числі аудиторних – 80 годин, самостійної роботи здобувачів – 115 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – загальні знання.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – менеджмент, самоменеджмент, інформаційні системи і технології в управлінні організацією.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Дати знання щодо можливостей формування ефективної управлінської діяльності на основі особистісної ефективності, показати місце та роль управлінського лідерства в системі організаційних відносин.

Завдання

Вивчити методи та засоби управління людськими ресурсами, а також комунікаційні зв'язки між ними.

Після опанування дисципліни здобувач набуває наступні **компетентності**:

загальні:

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові):

СК6 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК7 Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК9 Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК18 Здатність до безперервного та актуального навчання, саморозвитку та самопроєктування майбутнього, уміння застосовувати знання на практиці.

СК20 Здатність розуміти економічні основи функціонування організації, визначати потреби та напрями раціонального використання ресурсів організації.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

РН16 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

РН17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

РН27 Демонструвати знання специфіки менеджменту в аерокосмічній галузі.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Здобувачське самоврядування.

Тема 1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку. Цілі сталого розвитку.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). “Цілі сталого розвитку: Україна».

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проєктор, комп'ютери.

Стисла анотація: Цілі сталого розвитку. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні на ЗВО. Місце ЗВО у системі вищої освіти та

системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності здобувачів у формуванні фахівців з менеджменту організацій і адміністрування.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи.

Тема 2. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 12 годин.

Тема практичного заняття: Етапи розвитку ХАІ. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ВНЗ. Кадровий склад випускової кафедри.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Етапи розвитку вищого навчального закладу. Стисла характеристика етапів розвитку ЗВО та факультетів. Прапор і герб ЗВО. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО. Ознайомлення з кафедрами ЗВО. Перелік профільюючих дисциплін окремих кафедр. Кадровий склад випускової кафедри.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Види і зміст навчальних занять.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 12 годин.

Тема практичного заняття: Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Види і зміст навчальних занять.

Тема 4. Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО. Академічна доброчесність у Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 11 годин.

Тема практичного заняття: Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО. Інформаційні можливості сайту ЗВО. Навчальні структурні підрозділи. Асоціація випускників. Профспілка. Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення здобувачів. Самостійна

робота з книгою. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті. Академічна добросовісність.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ.

Змістовний модуль №2. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств.

Тема 5. Особливості менеджменту як управлінської діяльності.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 12 годин.

Тема практичного заняття: Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Ессе на тему "Чому я крутий менеджер".

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Види менеджменту. Підходи до управління з точки зору різноманітних шкіл управління. Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Місія підприємства, права та обов'язки підприємства.

Тема 6. Організація роботи з персоналом підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 11 годин.

Тема практичного заняття: Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Презентація на тему: «Людина, яка мене мотивує».

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Кількісний та якісний склад кадрової служби. Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників.

Тема 7. Функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства. Специфіка менеджменту в аерокосмічній галузі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин.

Тема практичного заняття: Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту. Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри. Тест «Аналіз обмежень менеджера».

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Мотивація персоналу.

Прийняття управлінських рішень. Організація антикризового управління. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції. Формування іміджу підприємства. Методи оцінки особистісних властивостей менеджера. Самовдосконалення. Самоменеджмент. Менеджмент в аерокосмічній галузі.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Контроль виконання управлінських рішень. Вимоги до особистості менеджера.

Модульний контроль

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання РК «Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств».

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 50 годин.*

Підготовка та захист індивідуального завдання.

6. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; дослідницький.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...50	1	0...40
Виконання і захист РК	0...17	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту (написаний модуль, виконане індивідуальне завдання РК). Під час складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Вміти самостійно давати характеристику основним аспектам менеджменту, здійснювати класифікацію управлінських рішень, проводити аналіз.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати одержанні знання.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

11. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4071¬ifieditingon=1>

12. Рекомендована література

Базова

1. Інформаційний пакет зі спеціальності(професійного спрямування).
2. . Андрущенко Н. О. Особливості української школи менеджменту. Соціальнополітичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 17-19 верес. 2018 р. Вінниця, 2018. Ч. I. С. 93–99.
3. Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. Командний менеджмент: навч. посіб. / Р.А. Аблязов, Г.І. Падурець, І.Б. Чудаєва – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2015. – 352 с.
4. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. Посібник / Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 524 с.
5. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера: навч. посіб. / Л.Г. Балабанова О.П. Сардак. – К.: Професіонал, 2020. – 407.
6. Богатырева Л.Д. Стрельчук Е.Н., Тардаскина Т.Н. Основы менеджмента: Учебное пособие. Одесса: ОНАС им А.С.Попова, 2015 – 114 с.
7. Варахсіна О., Карлінська О., Петренко В. Сучасні виклики менеджменту людського капіталу. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1749/1685>.
8. Грузіна І. А., Щербак А. М. Компетентнісний підхід у менеджменті підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 54. С. 92–97. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/17.pdf.
9. Вища освіта України і Болонський процес:навч.посіб./ М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук.-К.:Освіта України, 2014.
10. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М. Г. Міненко М.А. Менеджмент: підручник. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, М.А. Міненко К.: Кондор-Видавництво, 2017. 690 с.
11. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
12. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2016. – 492 с.

Допоміжна

1. Палеха Ю. І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / Ю. І. Палеха. – К. : Ліра-К. – 2015. – 346 с.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України: <http://nbuv.gov.ua>
2. Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Законодавство України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
4. Центр навчальної літератури: www.cul.com.ua
5. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
6. Науково-технічна бібліотека ХАІ <https://library.khai.edu/>